

Ondersteuning schoolbesturen bij keuzes over onderhoud van schoolgebouwen in het PO

Vanaf 1 januari 2015 zijn schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van hun eigen schoolgebouwen. Nu ligt de verantwoordelijkheid voor het *buiten*onderhoud bij de gemeente en is het schoolbestuur verantwoordelijk voor het *binnen*onderhoud. De gemeente blijft overigens verantwoordelijk voor de uitbreiding en nieuwbouw van scholen. Deze nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling stelt schoolbesturen voor een aantal vragen. Deze flyer stelt die vragen en geeft aan op welke manier BMC u kan helpen bij het beantwoorden van die vragen.

Wat betekent de wetswijziging voor schoolbesturen?

De nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling betekent dat schoolbesturen:

- zelf (en sneller) kunnen beslissen hoe en wanneer het (groot) onderhoud wordt uitgevoerd;
- de beschikking krijgen over het volledige budget voor het buitenonderhoud dat het Rijk aan gemeenten verstrekt. Uit onderzoek blijkt dat gemeenten miljoenen euro's minder besteden aan het buitenonderhoud dan zij van het Rijk ontvangen;
- zelf verantwoordelijk worden voor het gehele onderhoud aan hun schoolgebouwen. Dit kan betekenen dat de schoolbesturen meer prioriteit geven aan het onderhoud.

Als gevolg van deze nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling zullen veel schoolbesturen zichzelf de volgende vragen stellen:

1. Hoe staat het met de kwaliteit van mijn schoolgebouw(en)? (nulsituatie)
2. Wat staat mij ten aanzien van het (groot) onderhoud te wachten? (risico's)
3. Leidt het eigentijds lesgeven tot wijzigingen in de schoolgebouwen?
4. Welke informatie heb ik nodig om te beslissen welk deel van de lumpsum wordt gebruikt voor salarissen, het onderwijs (zoals leermethodes) en het onderhoud?

Laatste – kans voor bekostiging

Op korte termijn wil het schoolbestuur wellicht weten of er mogelijkheden zijn om in 2014 bekostiging van de gemeente te krijgen voor onderhoudsingenrepen die ook later kunnen worden uitgevoerd, maar dan voor rekening van het schoolbestuur zijn.

Omdat het niet zeker is dat de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling op 1 januari 2015 van kracht wordt, kunnen de schoolbesturen ook in 2014 nog bij de gemeente een aanvraag indienen om in aanmerking te komen voor bekostiging van een voorziening onderhoud of aanpassing voor het jaar 2015. Die aanvraag kan tot 1 februari 2014 worden ingediend. Voor het geval dat de definitieve invoeringsdatum inderdaad 1 januari 2015 wordt, is in de wet opgenomen dat de voor het jaar 2015 ingediende aanvragen van rechtswege vervallen. Wordt de wetswijziging later van kracht, dan nemen de gemeenten de aanvragen voor 2015 'gewoon' in behandeling. Dit betekent dat de schoolbesturen deze laatste kans kunnen benutten om bekostiging te vragen voor een ingreep die ook later zou kunnen worden gedaan, maar dan voor rekening van de schoolbesturen zelf komt.

Aanbod van BMC

BMC heeft kennis van zowel het onderwijs als het vastgoed (de schoolgebouwen). Door het benutten van die kennis kan BMC schoolbesturen op de volgende manieren ondersteunen:

1. Nulmeting staat van onderhoud (input voor beantwoording vraag 1):
 Voor een schoolbestuur is het heel belangrijk om te weten wat de staat van onderhoud van de schoolgebouwen is op het moment waarop het schoolbestuur verantwoordelijk wordt voor het buitenonderhoud. Want als er sprake is van achterstallig onderhoud (denk bijvoorbeeld aan asbest of een olietank in de grond), kost het onderhoud mogelijk (veel) meer dan het budget dat voor het onderhoud beschikbaar is. BMC kan voor schoolbesturen een MOP (zie bij 2) opstellen, waarmee de huidige onderhoudssituatie in beeld wordt gebracht.
2. Meerjarenonderhoudsprogramma (input voor beantwoording vraag 1 en 2):
 Met een MOP wordt duidelijk wat de staat van onderhoud is van de onderdelen van de schoolgebouwen en wat de kosten zijn om de staat van onderhoud op peil te houden. Door het 'schuiven' met onderhoudsmaatregelen kan worden bereikt dat elk jaar ongeveer hetzelfde bedrag aan (groot) onderhoud wordt besteed. Het MOP is daarnaast een belangrijk document voor het opstellen van de begroting voor de komende jaren. BMC kan schoolbesturen ondersteunen bij het regelmatig (bijvoorbeeld eens per vier jaar) opstellen van een MOP en de uitvoering daarvan. BMC werkt hierbij samen met een (plaatselijk) bouwtechnisch bedrijf dat desgewenst een deel van de daarin opgenomen onderhoudsmaatregelen kan uitvoeren.
3. Risicoanalyse (input voor beantwoording van vraag 2):
 Door verantwoordelijk te worden voor het buitenonderhoud worden de risico's van schoolbesturen groter. Naast de personeelsrisico's en demografische risico's krijgt het schoolbestuur dan ook te maken met aanbestedingsrisico's en het risico van achterstallig onderhoud. BMC kan voor het schoolbestuur een risicoanalyse uitvoeren waarbij in kaart wordt gebracht welke (externe en interne) risico's er zijn, hoe groot de kans is dat zo'n risico zich daadwerkelijk voordoet en wat daarvan de gevolgen zijn.
4. Quicksan eigentijds lesgeven (input voor beantwoording vraag 3):
 Eigentijds lesgeven kan gevolgen hebben voor de schoolgebouwen, zoals het creëren van ruimte voor

gedifferentieerde instructie of aanpassingen voor Passend Onderwijs.

BMC brengt voor het schoolbestuur in kaart in hoeverre de schoolgebouwen geschikt zijn (en geschikt zijn te maken) voor het eigentijds lesgeven. Onderdeel van de quickscan zijn gesprekken met directieleden en personeelsleden.

5. Benchmark Lumpsum PO (input voor beantwoording vraag 4):
 Tijdens een benchmark leren deelnemers op een positieve manier van elkaar. Daartoe worden de prestaties van deelnemende schoolbesturen in kaart gebracht op in elk geval de volgende aspecten:
  - salarissen;
  - onderwijs (zoals leermethodes);
  - onderhoud.
 Over die prestaties stellen deelnemers elkaar vragen, zoals:
  - a. Hoe komt het dat een ander schoolbestuur veel minder geld uitgeeft aan salarissen dan mijn schoolbestuur?
  - b. Hoe komt het dat andere schoolgebouwen goed onderhouden zijn en de afgelopen jaren minder geld is besteed aan het onderhoud dan wij hebben gedaan?
  - c. Hoe komt het dat de leerlingen van andere scholen een hoge gemiddelde Cito-score hebben behaald, terwijl ze veel minder geld uitgeven aan leermethodes dan wij?
  - d. Hoe komt het dat de ouders van de leerlingen van andere scholen tevredener zijn over hun scholen dan de ouders van onze leerlingen?

Deelnemende schoolbesturen vullen een vragenlijst in, op basis waarvan BMC een rapportage maakt waarin de prestaties van de deelnemers door middel van tabellen en grafieken in kaart worden gebracht. Die rapportage wordt tijdens leerkringen besproken, waarbij deelnemers elkaar naar aanleiding van de rapportage bevragen teneinde verbetervoorstellen te doen om hun eigen prestaties te vergroten. De benchmark levert de schoolbesturen input voor besparingsmogelijkheden en voor het goed verdelen van de lumpsumgelden.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer Wim Vos, senior adviseur Ruimte en Wonen, via wimvos@bmc.nl of 06 - 20 35 13 56 of met de heer Theo Lansu, senior adviseur Onderwijs, via theolansu@bmc.nl of 06 - 10 76 73 27.